

Motion till riksdagen 2023/24:2570

av **Mathias Tegnér m.fl. (S)**

Om Sveriges handelsrelationer i Sydostasien

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handelspolitiska prioriteringar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kinas framväxt utgör en av de största globala förändringarna sedan Berlinmurens fall. Kina har i dag en global närvaro och ett växande inflytande vilket ställer Sverige och EU inför en rad nya frågeställningar. Kinas utveckling utgör både möjligheter och utmaningar som berör allt fler av regeringens politikområden. Hur Kina utvecklas, och hur landets band till omvärlden utvecklas, får följder för Sverige och utvecklingen i Europa. Ekonomi och handel påverkas, liksom utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiken, miljön och klimatet, Sverige som innovations- och kunskapsnation, Sveriges närområde samt det multilaterala samarbetet. (Regeringens skrivelse 2019/20:18 Arbetet i frågor som rör Kina)

Så börjar den före detta socialdemokratiskt ledda regeringens skrivelse om Kina. Den svenska Kinapolitiken har i grunden över tid varit baserad på en bred konsensus i Sveriges riksdag. Det var och är viktigt att central utrikes- och handelspolitik har en bred förankring.

Sedan Kinastrategin antogs har Ryssland angripit Ukraina och det geopolitiska läget är för evigt förändrat. Den dåvarande svenska statsministern uttryckte ”att det finns ett före 24 februari och ett efter 24 februari.”

Precis som i verkligheten hanterar skrivelsen avvägningar mellan frågor om demokrati och mänskliga rättigheter och viktiga handelsfrågor kopplade till Sverige som innovations- och kunskapsnation. Fokus ligger på ett helhetsperspektiv där nyttan för det svenska samhället står i centrum, samtidigt som Sveriges säkerhet inom alla relevanta områden säkerställs. Regeringens skrivelse slår också fast att förhållnings-sättet bygger på EU:s Kinastrategi från 2016.

Samtidigt sker just nu en utveckling i Kina, där det kinesiska kommunistpartiet och dess ledare framstår som mer auktoritärt än på decennier och där landet agerar mer aggressivt i förhållande till omvärlden. Detta har blivit uppenbart i hur landet förhåller sig till Taiwan eller för den delen hur Kina agerade mot öppnandet av ett taiwanesiskt representationskontor i Vilnius.

I ljuset av detta är det viktigt att se över de svenska handelsrelationerna i Sydostasien. Det är av stor vikt att Sverige inte är ekonomiskt beroende av Kina, så att vi tvingas att anpassa vår utrikespolitik under de kommande åren. Detta torde kunna göras utan symbolpolitik eller att avsiktligt provocera Kina. Detta kan också göras utan att justera Sveriges eller EU:s ståndpunkt kring ett-Kina-politiken.

En omviktning av den svenska handelspolitiken i Sydostasien skulle exempelvis kunna leda till ökade handelsrelationer med andra länder med en växande ekonomi. Ett land som Taiwan är ledande i världen på halvledarkomponenter och erfarenhetsmässigt framstående gällande cybersäkerhet. Idag har Sverige en representation i landet som är anorektisk och mindre än andra jämförbara länder.

Halvledarkomponenter är elektroniska komponenter tillverkade i halvledarmaterial. Grundprincipen med halvledarmaterial är att de kan ställas om från att leda ström till att inte göra det, och omvänt. Sverige ligger i framkant gällande halvledarkomponenter i trämaterial. Det torde finnas framtida handelsmöjligheter inom detta område.

Sammanfattningsvis är det av yttersta vikt att den svenska handelspolitiken anpassas till rådande världsläge. Det är viktigt att det finns omfattande affärsrelationer mellan Sverige och Kina, men det får inte ske utan varsamhet. Sverige bör prioritera upp handelsrelationer med andra länder i Sydostasien och inte avstå från handel på grund av tänkta reaktioner från Kina. Vidare måste internationella investeringar, i synnerhet från Kina, vägas mot riskerna med utländskt ägande i vissa branscher.

Mathias Tegnér (S)

Eva Lindh (S)

Åsa Eriksson (S)